

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 746 ²	Μεγάλου Ἀθανασίου Δευτέρα 18 Ἰανουαρίου 2016 (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος (ἀγῶνες καὶ περιπέτειες γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς Ὁρθοδοξίας)

Νὰ τοῦ πλέξουμε ἐγκώμια, ἀγαπητοί μου; Εἴμαστε πολὺ μικροί. Ἐκεῖνος εἶνε **γίγαντας** καὶ τὸ ὕψος του προκαλεῖ δέος. Ὅποιος διαβάσει τὸ βίό του αἰσθάνεται ἴλιγγο μπροστὰ στὴ φυσιογνωμία του. Ἐν τούτοις θὰ ψελλίσουμε κ' ἐμεῖς λίγες λέξεις πρὸς τιμὴν του.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος **ὠνομάστηκε μέγας**, διότι στὴν ἐποχὴ του ἀγωνίστηκε μόνος νὰ κρατήσῃ τὴν ὀρθόδοξο πίστι.

Κινδύνευε τότε ἡ Ὁρθοδοξία. Παρουσιάστηκε μία αἵρεσις, ἡ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, ποὺ ἔλεγε γιὰ τὸ Χριστό, ὅτι «*ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν*» δηλαδή, ἦταν κάποτε ἐποχὴ ποὺ ὁ Χριστὸς δὲν ὑπῆρχε. Αὐτὴ ἦταν βλάσφημη ἰδέα ἐναντίον τῆς θεότητος τοῦ Λόγου καὶ τῆς αἰωνιότητος τοῦ Θεοῦ Λόγου. Αὐτό, τὸ ὅτι «ἦταν κάποτε ἐποχὴ ποὺ αὐτὸς δὲν ὑπῆρχε», μπορούμε νὰ τὸ ποῦμε γιὰ ὄλους καὶ γιὰ ὅλα, ἀλλ' ὄχι γιὰ τὸ Χριστό. Διότι δὲν ὑπῆρξε ποτέ ἐποχὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχε ὁ Χριστός. Εἶνε ἀναρχος, αἰώνιος, ὑπεραιώνιος.

Ἐναντίον τοῦ Ἀρείου **ἀγωνίστηκε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος**, καὶ μὲ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴ Γραφὴ τὸν κατετρόπωσε. Διότι τὴ Γραφὴ τὴν ἤξερε ἀπ' ἔξω. Σήμερα οἱ Χριστιανοί, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, δὲν διαβάζουμε Γραφή, ὅπως ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Νίκησε λοιπὸν λόγῳ τῆς πίστεώς του, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς βαθεῖας γνώσεως τῆς ἐρμηνείας τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Ἀγωνίστηκε **ἐναντίον τῶν ἀρειανῶν.** Ἀλλὰ ἀγωνίστηκε καὶ ἐναντίον μιᾶς ἄλλης παρατάξεως. Ποιᾶς παρατάξεως; Ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀρείου ἡ Ἐκκλησία εἶχε διχασθῆ – ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ διαίρεσι, ἀπὸ σχίσμα. Ὁ λαὸς τῆς Ἀλεξανδρείας ξαφνικὰ χωρίστηκε σὲ τρεῖς παρατάξεις. Ἡ μία ἦταν οἱ ὀρθόδοξοι, μὲ τὸ Μέγα Ἀθανάσιο. Ἡ ἄλλη, μὲ βασιλιᾶδες καὶ αὐτοκράτορες, ἦταν οἱ ἀρειανοί:

αὐτοὶ ἔφεραν τὴ διαίρεσι. Καὶ ἡ ἄλλη παρατάξι ἦταν οἱ **ἡμιαρειανοί**. Τί ἔλεγαν αὐτοί; Αὐτοὶ ἦταν οἱ «συμβιβαστικοί». Ἐμεῖς, ἔλεγαν, θέλουμε τὸ μέσον· οἱ ὀρθόδοξοι εἶνε τὸ ἓνα ἄκρο, οἱ ἀρειανοὶ τὸ ἄλλο ἄκρο· ἐμεῖς θὰ τοὺς συμβιβάσουμε.

–**Νὰ ὑποχωρήσης κ' ἐσύ**, ἔλεγαν στὸν Ἀθανάσιο, νὰ ὑποχωρήσουν κι αὐτοί. Νὰ ὑποχωρήσης καὶ νὰ δεχθῆς στὸ «Πιστεύω» νὰ προστεθῆ ἓνα γράμμα, μόνον ἓνα μικρὸ γράμμα. Ἐκεῖ ποὺ λέει γιὰ τὸ Χριστό «*ὁμοούσιον τῷ Πατρί*», νὰ προσθέσουμε τὸ γιῶτα («ι») καὶ ἀντὶ «*ὁμοούσιον*» νὰ γίνῃ «*ὁμοιούσιον*».

–**Ὁχι**, εἶπε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Διότι ὅποιος ἀφαιρέσῃ ἢ προσθέσῃ ἔστω κ' ἓνα γράμμα, θὰ εἶνε ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τὸ «*ὁμοούσιον*» σημαίνει Θεός, τὸ «*ὁμοιούσιον*» σημαίνει ἄνθρωπος.

Δὲν ὑποχώρησε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Γι' αὐτὸ καὶ **τὸν πολέμησαν μὲ λύσσα**. Καὶ τί δὲν **τὸν κατηγορήσαν!** Εἶπαν, ὅτι ἀδικεῖ τοὺς παπᾶδες· ὅτι ἄλλους τοὺς ἔχει εὐνοουμένους καὶ ἄλλους ὄχι, ὅτι τὸν ἓνα τὸν ἔχει κοντὰ του καὶ τὸν ἄλλο μακριά. Ὅτι εἶνε σκληρός, ὅτι χτυπάει τοὺς παπᾶδες. Ὅτι πίνει. Ὅτι σκότωσε ἓνα παπᾶ. Ὅτι ἔκλεψε χρήματα ἀπὸ ὀδῶ κι ἀπὸ κεῖ. Ὅτι εἶχε ἓνα πιθᾶρι νομίσματα καὶ τὰ ἔδωσε γιὰ ν' ἀνατρέψῃ τὸ καθεστῶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅτι ἐμπόδισε τὰ καράβια ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας γιὰ νὰ μεταφέρουν σιτᾶρι στὴν Κωνσταντινούπολι. Ὅτι... ὅτι... ὅτι... ἱστορία ὀλόκληρη.

Δικάστηκε καὶ καταδικάστηκε. **Δικαιώθηκε** ὅμως ἀπὸ τὴ Σύνοδο. Μόνον δύο περιστατικὰ θὰ σᾶς πῶ.

● **Τὸν συκοφάντησαν, ὅτι ἔκοψε τὸ χέρι ἐνὸς παπᾶ**, τὸν ὁποῖο αὐτοὶ τὸν εἶχαν κρῦψει. Λέει στὰ παιδιὰ του ὁ Ἀθανάσιος: Τρέξτε νὰ τὸν

βρήτε. Ἔψαξαν, τὸν βρήκαν καὶ τὸν ἔφεραν στὴ Σύνοδο.

—Ἔκοψες, λένε στὸν Ἀθανάσιο, τὸ χέρι τοῦ παπᾶ, καὶ μὲ τὸ χέρι αὐτὸ κάνεις μάγια...

—Πόσα χέρια ἔχει κάθε ἄνθρωπος; τοὺς ἐρωτᾶ.

—Δύο, ἀπαντοῦν.

—Μήπως ὑπάρχει ἄνθρωπος μὲ τρία χέρια;

—Ὅχι.

Τότε λέει:

—Φέρτε ἐδῶ τὸν παπᾶ.

Ἵταν παρουσιάστηκε, τοὺς ἐρωτᾶ πάλι:

—Εἶνε αὐτός, γιὰ τὸν ὁποῖο μὲ κατηγορεῖτε;

—Αὐτός εἶνε.

—Δεῖξε τὰ χέρια σου, τοῦ λέει (εἶχε δύο χέρια). Ἵταν εἶχε καὶ τρίτο χέρι, λέει στοὺς κριτάς, τότε τοῦ ἔκοψα τὸ χέρι καὶ εἶμαι ἔνοχος.

Ἵτσι ἀποδείχθηκε ἡ συκοφαντία.

● **Ἄλλη συκοφαντία ἦταν, ὅτι ἀτίμασε μιὰ κοπέλλα** – ποιός; ἐκεῖνος ποὺ ζοῦσε σὰν ἄγγελος. Καὶ βρήκαν μιὰ γυναῖκα, ἓνα πορνικὸ γύναιο, τὴν πλήρωσαν, καὶ τῆς εἶπαν: Ἵσὺ θὰ τὸν κατηγορήσης τὸν Ἀθανάσιο...

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἦταν μικρὸς στὸ ἀνάστημα, κοντός. Ἵταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ τὸν δικάσουν, πῆρε κοντὰ τὸ διακὸ του, ποὺ εἶχε ἀνάστημα, φαινόταν σὰν δεσπότης. Τοῦ λέει λοιπόν: Στὸ δικαστήριον θὰ παρουσιαστῆς ἐσὺ καὶ θὰ κάνης ὅτι εἶσαι ἐγώ, ὁ Ἀθανάσιος.

Ἄρχισε νὰ κλαίῃ τὸ γύναιο καὶ νὰ λέῃ, ὅτι Μιὰ νύχτα μὲ ἀτίμασε ὁ Ἀθανάσιος κ.λπ.. Ἐλεγε ἡμερομηνίες, χρονολογίες – ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ ἀπὸ συκοφαντίες γυναῖκας. Ὅλοι πίστευαν, ὅτι ὁ Ἀθανάσιος ἔκανε τὴν ἁμαρτία.

Τότε παρουσιάζεται ὁ διακὸς καὶ τῆς λέει:

—Γιὰ κοίταξέ με καλά· ἐγώ σε ἀτίμασα;

—Ναὶ ἐσύ, λέει αὐτῇ (ποὺ οὔτε κἂν ἤξερε τὸν Ἀθανάσιο, οὔτε τὸν εἶχε δεῖ ποτὲ ποιός εἶνε).

Ἵτσι πάλι ἀποδείχθηκε ἡ συκοφαντία.

Χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου ἦταν, ὅτι ὑπῆρξε **ἀδιάλλακτος**. Δὲν ὑποχωροῦσε. Μία μέρα στὴν ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ χτύπησε τὴν πόρτα ἓνας στρατηγός.

—Ἐχεις γράμμα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος ἐπιμένει νὰ ἐκτελέσης ἀμέσως τὴν ἐξῆς διαταγῇ. Ἵντὸς τριῶν ἡμερῶν θ' ἀνοίξης τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας καὶ θὰ βάλῃς μέσα τὸν Ἄρειο.

—Ἵπαγε, στρατηγέ, καὶ ἀναπαύου...· θὰ κάνω τὸ καθῆκον μου, τοῦ λέει ὁ Ἀθανάσιος.

Πέρασαν τρεῖς μέρες, δὲν ἀνοίξε τις πόρτες· ἄφησε τὸν Ἄρειο ἀπ' ἔξω, δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ μπῆ.

Ἄπὸ κεῖ ἄρχισε ἡ μεγάλη περιπέτεια καὶ ἡ

ἐξορία του. Διότι **δὲν ἐπέτρεπε νὰ μποῦν αἰρετικοὶ στὴν ἐκκλησία**· ἀγωνίστηκε γι' αὐτό.

Καὶ ὄχι μόνον ἀδιάλλακτος, ἀλλὰ καὶ **θαρραλέος καὶ ἀτάραχος** ἦταν.

Τὸν περικύκλωσαν στὴ μητρόπολὶ του τάγματα ὅλη νύχτα. Ἄλλ' αὐτὸς ἀτάραχος, εἰρηνικός. Τὸ πρωί, ὅταν **ἔφευγε γιὰ τὴν ἐξορία**, ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα. Τὰ πνευματικά του τέκνα ἔκλαιγαν. Τότε κοιτᾶζοντας τὰ σύννεφα τοὺς λέει:

—Βλέπετε τὰ σύννεφα; ἔτσι εἶνε καὶ τὰ γεγονότα αὐτά: «*νεφύδριόν ἐστι καὶ θᾶπτον παρελεύσεται*»· συννεφάκι εἶνε αὐτὸ ποὺ συμβαίνει, σύντομα θὰ περάσῃ καὶ θὰ φύγῃ.

Πέντε φορὲς ἐξωρίστηκε. Ἐζησε μέσα σὲ σπηλιές, σὲ χαράδρες, καὶ σὲ τάφους (μέσα σ' ἓνα τάφο κρυβόταν). Καὶ **ἔμεινε μόνος**. Μόνος σήκωσε στοὺς ὤμους του τὴν Ὁρθοδοξία. Λένε στὴ μυθολογία, ὅτι τὴ Γῆ τὴ σήκωνε στοὺς ὤμους του ὁ λεγόμενος Ἄτλας. Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε μῦθος. Ἐδῶ εἶνε πραγματικότητα· ὅτι ὁ Ἀθανάσιος κράτησε μόνος στοὺς ὤμους του τὴν Ὁρθοδοξία ὁλόκληρη.

* * *

Τώρα ἐμεῖς τί ἔχουμε νὰ διδαχθοῦμε ἀπὸ αὐτά; Μεγάλοι Ἀθανάσιοι νὰ γίνουμε, δὲν μποροῦμε. Ἐμεῖς ὄλοι τὸ νυχάκι τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου δὲν κάνουμε. Ἵς παρακαλέσουμε τὸ Θεό, ν' ἀναδείξῃ νέα ἀναστήματα ποὺ θὰ ὑπερασπίσουν τὴν ὀρθόδοξο πίστι μας. Καὶ ἂν δὲν μποροῦμε νὰ γίνουμε Μεγάλοι Ἀθανάσιοι, ἂς γίνουμε **μικροὶ Ἀθανάσιοι**. Πολλοὶ μικροὶ Ἀθανάσιοι, ἐνωμένοι, μπορεῖ νὰ φτάσουν στὴν ἐνσάρκωσι τοῦ πνεύματος τῆς ἀντιστάσεως ὑπὲρ τῆς πίστεώς μας.

Σήμερα ζοῦν τὰ ἐγγόνια τοῦ Ἄρειου. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἄρειου ἀναστήθηκε στὰ πρόσωπα τῶν χιλιαστῶν. Οἱ **χιλιασταὶ** δὲν λένε τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Ἄρειος.

Βάλλεται καὶ κινδυνεύει ἡ Ὁρθοδοξία, καὶ πρέπει νὰ σταθοῦμε **φρουροὶ στὰ πνευματικὰ σύνορα**. Μικροὶ - μεγάλοι νὰ γίνουμε ἓνας βράχος καὶ νὰ ποῦμε στὰ ἄγρια κύματα τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς:

Ἄλτ! Εἶμαστε Ἕλληνες Χριστιανοί, δὲν θὰ περάσετε. Μασόνιοι, ἄθεοι, χιλιασταί, φράγκοι, προτεστάντες, δὲν θὰ περάσετε. Ὅχι. Θὰ μείνουμε ἐδῶ ὄλοι, μία ψυχὴ - ἓνας λαός. Καὶ ἐλπίζω ὁ Θεός, ποὺ βοήθησε τὸ Μέγα Ἀθανάσιο, θὰ βοηθήσῃ κ' ἐμᾶς νὰ μείνουμε μέχρι τέλους πιστοὶ στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγίνε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Τριάδος Πτολεμαῖδος τὴν 30-12-1973 ἐσπέρας. Καταγραφή καὶ σύντμησις 18-1-2001, ἐπανέκδοσις 11-12-2015.

Τὸ φυλλάδιον διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογον Κυριακῆ, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,

μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Στὸ διαδίκτυο στὸν ἰστότοπο: <http://www.iskiriaki.com>